

ĐÌNH HƯỞNG PHƯỚC

Địa điểm

Đình Hưởng Phước hiện tọa lạc tại xã Hòa Liên, huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng.

Lịch sử

Làng Hưởng Phước là kết quả của quá trình di cư và khai canh lập nghiệp của các vị tiên hiền, hậu hiền từ Thanh Hóa, Nghệ An trong diển trình Nam tiến. Theo các vị tộc trưởng của các dòng họ trong làng thì tiên hiền của làng là một vị họ Lê Tấn, còn hậu hiền là vị họ Nguyễn. Sau này còn có nhiều tộc họ đến lập nghiệp như Phạm Văn, Trần Ngọc, Trần Văn, Lê Kim, Nguyễn Hữu...

Trong quá trình Nam tiến, những người dân xứ Bắc không quên mang theo hành trang cho đời sống tinh thần của mình với hình ảnh “mái đình, cây đa, bến nước”. Chính vì thế mà ngôi đình Hưởng Phước đã được nhân dân trong làng xây dựng với mục đích thờ cúng Thành hoàng và thờ các vị tiên hiền, hậu hiền đã có công khai phá vùng đất này.

Thời gian xây dựng đình không được ghi lại chính xác, nhưng theo dân gian thì lúc đầu ngôi đình cũng chỉ được xây dựng bằng nhiều vật liệu đơn giản như các ngôi đình khác. Mãi về sau, khi nhân dân trong làng có đời sống kinh tế khá hơn trước, người ta mới cùng nhau xây dựng ngôi đình mới bằng vật liệu kiên cố hơn. Dựa theo dòng lạc khoản ghi trên hương án hiện còn lưu giữ tại đình thì đình Hưởng Phước được xây mới lại hoàn toàn vào năm Ất Mùi, đời vua Thành Thái, tức năm 1895. Trải qua nhiều năm tháng bị xuống cấp, hai lần đại trùng tu tôn tạo (1957 và 1974) nhưng ngôi đình vẫn lưu giữ được lối kiến trúc đẹp vốn có của mình.

Khảo tả

Đình Hưởng Phước quay mặt về hướng Đông Bắc, gồm hai phần chính là chánh điện và hậu tẩm.

Phần chánh điện có diện tích hơn 60m², gồm ba bàn thờ dựa lưng vào vách tường. Các bàn thờ được trang trí hình long phụng và có khắc chữ Hán. Tuy nhiên,

dấu vết ngày nay chỉ còn đôi dòng chữ Hán “Tả ban” và “Hữu ban” ở hai bàn thờ hai bên thờ tiền hiền và hậu hiền, còn đôi câu đối ở hai bên bàn thờ đã bị mất.

Bàn thờ hậu hiền

Chánh điện hiện có 17 cột, bao gồm 6 cột cái và 11 cột quân: cột cái cao 3.5m, đường kính là 0.3m; cột quân cao 2.5m, đường kính là 0.25m. Các cấu kiện gỗ như trính, kèo tuy đã bị hư hại nhiều nhưng vẫn để lại nhiều nét hoa văn được chạm trổ cầu kì. Đặc biệt, có 4 trụ vẫn còn nguyên và được chạm hình hoa lá.

Trong nội điện treo các bức hoành phi, liễn đối sơn son thếp vàng, do các tộc họ và nhân dân phụng cúng trong các dịp tôn tạo đình làng. Có bốn bức hoành phi là: “*Đức kỳ thịnh*” do tộc Lê phụng cúng vào năm Bính Tý niên hiệu Bảo Đại (1936); “*Hưởng bình an*” do tộc Trần phụng cúng năm Ất Mão, “*Hưởng khắc thành*” do tộc Trần phụng cúng năm Đinh Sửu; “*Di đa phúc*” do tộc Bùi phụng cúng năm Đinh Sửu.

Hai câu liễn là:

Phước đa tí hộ giang sơn thiên cô miếu môn cao

Hưởng đắc bình an vũ lộ nhất thiên thần huệ phổ

(Phước lớn bảo vệ giang sơn, nghìn năm cửa miếu được vững vàng

Hưởng được bình an, mưa gió đầy trời, ơn thần ban phát thật rộng rãi)

Phần hậu tẩm không tách rời mà nối liền với chánh điện qua bàn thờ giữa và được làm hoàn toàn bằng xi măng. Hậu tẩm có diện tích 4.7m² hiện nay đã bị hư hỏng nặng.

Phần hậu tẩm bị hư hỏng nặng

Mái đình trước đây lợp ngói âm dương và có gắn hình tứ linh. Về sau, mái đình bị hư hỏng do thiên tai và trong lần trùng tu năm 1974, người ta đã sử dụng loại ngói hiện đại thay cho ngói cũ.

Lễ hội

Đình Hưởng Phước thường tổ chức lễ cúng Thành hoàng vào ngày 15 tháng 4 âm lịch hằng năm; đồng thời, kết hợp giỗ Tiên hiền và làm lễ cầu an. Lễ cúng lớn hay nhỏ đều phụ thuộc vào điều kiện kinh tế và sự đóng góp của dân làng.

Vào ngày này, thế hệ con cháu các tộc họ trong làng thường tổ chức lễ tế tổ tiên ông bà và cầu cho quốc thái dân an, mưa thuận gió hòa, cây cối xanh tốt, mùa màng bội thu. Lễ tế ở đây từ trước đến nay đều không có phần hội như các làng khác mà chỉ có phần tế lễ của làng.

Giá trị

Tuy ngôi đình đã bị hư hỏng khá nhiều nhưng ngôi đình là tư liệu cung cấp cho chúng ta những thông tin cần thiết về quá trình di dân từ Đàng Ngoài vào Đàng Trong và quá trình hình thành cộng đồng cư dân tại làng Hưởng Phước nói riêng và tại Đà Nẵng nói chung.

Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, đình Hưởng Phước còn là nơi diễn ra nhiều sự kiện cách mạng. Trong giai đoạn 1935 – 1937, đình là nơi hội họp bí mật của cán bộ cách mạng với sự có mặt của các đồng chí như Nguyễn Như Hạnh, Nguyễn Chí, Trần Ngọc Ba, Lê Viết Thành, Phạm Khiết, Lê Quang Chiết...

Ngày 08/07/2011 , đình Hưởng Phước được công nhận là di tích lịch sử văn hóa cấp thành phố.

Tài liệu tham khảo

Hồ Tấn Tuấn (Chủ biên) (2012), *Đình làng Đà Nẵng*, Nxb Đà Nẵng.